

# Beleidsregels participatiewet juni 2018

## Wetstechnische informatie

### Gegevens van de regeling

Overheidsorganisatie	gemeente Lelystad
Officiële naam regeling	Beleidsregels Participatiewet juni 2018
Citeertitel	Beleidsregels Participatiewet juni 2018
Besloten door	college van burgemeester en wethouders
Deze versie is geldig tot (als de vervaldatum is vastgesteld)	1-1-2021
Onderwerp	Participatiewet

### Opmerkingen m.b.t. de regeling

Deze beleidsregels vervangt de beleidsregels opgenomen in het verzameldocument van 23 juni 2015 inzake:

- Hoogte bijzondere bijstand 18 t/m 20-jarigen niet in inrichting
- Hoogte bijzondere bijstand 18 t/m 20-jarigen in inrichting
- Bewassing en kledingslijtage
- Bijzondere bijstand voor vaste lasten tijdens verblijf in inrichting
- Ingangsdatum normwijziging bij verblijf in inrichting
- Verlagen bijstandsnorm ontbreken woonkosten
- Betekening 'onverwijd uit eigen beweging' in artikel 17 lid 1 Participatiewet
- Vrijlaten giften
- Eerste maand huur en administratiekosten
- Duurzame gebruiksgoederen en overige inrichtingskosten
- Bijstand voor vaste lasten woning gedetineerde
- Bijzondere bijstand voor legeskosten verblijfsvergunningen en naturalisatie
- Looptijd leenbijstand.

### Grondslagen

1. Participatiewet, artt. 9,12,13,17,18a,21,22,22a,23,27,31,34,35,48

### Regelgeving die op deze regeling is gebaseerd (gedelegeerde regelgeving)

1. Geen.

### Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum inwerking-treding	Terug-werkende kracht	Betreft	Ontstaansbron: datum ondertekening; bron bekendmaking	Inwerkingtreding: datum ondertekening; bron bekendmaking	Voorstel college
1-1-2021		intrekking	15-12-2020 Flevopost 23-12-2020	15-12-2020 Flevopost 23-12-2020	
21-6-2018		nieuwe regeling	12-6-2018 Flevopost 20 juni 2018	20-6-2018 Flevopost 20 juni 2018	180001418

## Beleidsregels Participatiewet juni 2018 gemeente Lelystad

Nummer: 180001418

het college van de gemeente Lelystad,  
gelet op artikelen 9, 12, 13, 17, 18a, 21, 22, 22a, 23, 27, 31, 34, 35, 48 van de Participatiewet;  
gezien het advies Platform cliëntenparticipatie;  
overwegende, dat het noodzakelijk is beleid vast te stellen ter uitvoering van de Participatiewet;

### B E S L U I T:

vast te stellen het navolgende  
Beleidsregels Participatiewet juni 2018.

### Betekenis 'onverwijld uit eigen beweging' in artikel 17 lid Participatiewet

Het college verstaat onder 'onverwijld uit eigen beweging' dat de belanghebbende, die een bijstandsuitkering ontvangt, de in artikel 17 eerste lid van de Participatiewet bedoelde inlichtingen uiterlijk *binnen 5 werkdagen* nadat de wijziging zich heeft voorgedaan aan het college verstrekt.

#### *Toelichting*

*Artikel 17 lid 1 Participatiewet en artikel 30c lid 3 Wet SUWI schrijven voor dat de van belang zijnde informatie "onverwijld uit eigen beweging" gemeld moeten worden. Op grond hiervan is de belanghebbende slechts verplicht tot het verstrekken van die inlichtingen waarvan het hem 'redelijkerwijs duidelijk moet zijn' dat die van belang zijn voor het recht op uitkering.*

*Het college moet bepalen binnen welke termijn deze informatie moet zijn ingeleverd om aan het vereiste van "onverwijld uit eigen beweging" te hebben voldaan. Wanneer de belanghebbende al een uitkering ontvangt dient hij wijzigingen die van invloed kunnen zijn voor het recht op bijstand binnen 5 dagen melden.*

*Wanneer de belanghebbende een aanvraag heeft ingediend, maar de uitkering is nog niet toegekend, omdat het onderzoek nog niet is afgerond, wordt per geval beoordeeld welke informatie en binnen welk termijn van de belanghebbende verlangd wordt.*

### Meldingsplicht vakantie/verblijf in het buitenland

Belanghebbende heeft voldaan aan de verplichting, bedoeld in artikel 17 eerste lid van de Participatiewet, wanneer hij het verblijf in het buitenland alsmede de periode daarvan vooraf heeft gemeld aan het college.

#### *Toelichting*

*De reden van de meldingsplicht met betrekking tot het verblijf in het buitenland is gelegen in de bepaling van artikel 13, lid 1 onder e en artikel 13 lid 4 van de Participatiewet en de vier/dertien-wekentermijn. Op deze manier kan de gemeente erop toezien dat belanghebbende niet langer dan de wettelijke termijn in het buitenland verblijft en/of indien dit het geval is tijdig maatregelen nemen.*

## Meldingsplicht studie

Belanghebbende heeft voldaan aan de verplichting, bedoeld in artikel 17 eerste lid van de Participatiewet, wanneer hij het voornemen om een studie te volgen, voor zover de studie ertoe leidt dat de plicht tot de arbeidsinschakeling niet meer (helemaal) nagekomen kan worden, vooraf heeft gemeld aan het college.

### *Toelichting*

*Het gaan volgen van een studie of opleiding is een omstandigheid die van invloed kan zijn op het recht op bijstand, het geldend maken van het recht op bijstand, de hoogte of de duur van de bijstand, of op het bedrag van de bijstand. Belanghebbende is dan ook verplicht deze omstandigheid te melden bij het college (artikel 17 lid 1 Participatiewet).*

*Het gaat hier niet om personen jonger dan 27 jaar die nog mogelijkheden hebben binnen het reguliere (uit 's Rijks kas bekostigde) onderwijs. Zij zijn op grond van artikel 13 lid 2 onderdeel c Participatiewet immers reeds uitgesloten van het recht op algemene bijstand, tenzij ze geen aanspraak maken op studiefinanciering. Ten aanzien van de meldingsplicht moet dus slechts gedacht worden aan personen die reeds een uitkering ontvangen en daarna besluiten scholing of een opleiding te gaan volgen.*

## Meldingsplicht vrijwilligerswerk

Belanghebbende heeft voldaan aan de verplichting, bedoeld in artikel 17 eerste lid van de Participatiewet, wanneer hij al zijn activiteiten op het gebied van vrijwilligerswerk vooraf heeft gemeld aan het college. Belanghebbende dient daarbij te melden waar, hoe vaak en hoeveel uur per week hij vrijwilligerswerk gaat verrichten en hoeveel vergoeding hij gaat ontvangen.

### *Toelichting*

*Het verrichten van de onbetaalde arbeid of vrijwilligerswerk leidt ertoe dat de plicht tot de arbeidsinschakeling niet meer (helemaal) nagekomen kan worden en moet daarom worden gemeld bij het college. De plicht om vrijwilligerswerk te melden ligt opgesloten in de inlichtingenplicht (artikel 17 lid 1 Participatiewet).*

## Vrijlaten giften

1. Giften worden niet tot de middelen van de belanghebbende gerekend voor zover het bedrag van de gift(en) per kalenderjaar voor:
  - a. een alleenstaande niet meer bedraagt dan € 500,00,
  - b. een alleenstaande ouder niet meer bedraagt dan € 500,00, verhoogd met € 100,00 per ten laste komend kind met een maximum van € 1.000,00 en
  - c. gehuwden niet meer bedraagt dan € 1.000,00.
2. Onder giften wordt tevens verstaan kerstgratificaties of jubileumbetalingen die het karakter hebben van een gift.

### *Toelichting*

*De Participatiewet bepaalt in artikel 31, lid 2, onder m, dat giften niet tot de middelen worden gerekend voor zover deze 'naar het oordeel van het college' uit het oogpunt van bijstandsverlening verantwoord zijn.*

*Giften worden vrijgelaten voor zover het totaalbedrag niet hoger is dan de bedragen zoals opgenomen in deze beleidsregel. Is de gift (of zijn de giften in totaal) hoger, dan wordt het meerdere tot het inkomen gerekend (en dus gekort op de uitkering). Hier zijn geen uitzonderingen op mogelijk, ook niet indien de gift niet inwisselbaar is voor geld of niet verhandelbaar is.*

*Is het bedrag van de gift(en) zo hoog, dat dit niet kan worden verrekend met de maanduitkering, dan wordt het meerdere tot het vermogen gerekend.*

*Een eventuele kerstgratificatie of jubileumbetaling worden niet tot de middelen gerekend, mits het gaat om een betaling die het karakter heeft van een gift (d.w.z. dat er bv. geen sprake is van een verplichte uitbetaling). De kerstgratificatie wordt wél tot de middelen gerekend wanneer (bijvoorbeeld in de CAO of in de individuele arbeidsovereenkomst) afspraken zijn vastgelegd over het recht op de kerstgratificatie. Dan betreft het immers een onderdeel van het overeengekomen loon (en dus geen gift).*

### **Ingangsdatum normwijziging bij verblijf in inrichting**

1. Indien de belanghebbende in een inrichting verblijft, wordt de bijstandsnorm bedoeld in artikelen 21 en 22 van de Participatiewet of de kostendelersnorm bedoeld in artikel 22a van de Participatiewet in beginsel gehandhaafd tot en met de laatste dag van de maand van opname, tenzij vaststaat dat belanghebbende de woonruimte met ingang van een eerdere datum heeft opgezegd.
2. Indien vaststaat dat belanghebbende niet langer dan 2 maanden in een inrichting zal verblijven, wordt de bijstandsnorm bedoeld in artikelen 21 en 22 van de Participatiewet of de kostendelersnorm bedoeld in artikel 22a van de Participatiewet gehandhaafd.
3. Indien vaststaat dat de belanghebbende die in een inrichting verblijft, een of meerdere dagen per week thuis verblijft, wordt de bijstandsnorm bedoeld in artikelen 21 en 22 van de Participatiewet of de kostendelersnorm bedoeld in artikel 22a van de Participatiewet gehandhaafd.

#### **Toelichting**

*Artikel 23 Participatiewet bepaalt dat bij verblijf in een inrichting afwijkende bedragen gelden voor de te verlenen bijstand. Van verblijf in een inrichting is sprake vanaf het moment van opname in een inrichting. Bij opname van een belanghebbende in een inrichting wordt de bijstandsnorm gehandhaafd tot en met de laatste dag van de maand van opname, tenzij vooraf bekend is dat belanghebbende zijn woonruimte met ingang van een eerdere datum heeft opgezegd. In dat geval is het reëel de bijstandsnorm te wijzigen in de norm voor verblijf in een inrichting met ingang van de datum waarop de woning is opgezegd. Het gaat dan om een overgang van artikelen 21 en 22 Participatiewet (normen voor personen van 21 jaar en ouder) of 22a Participatiewet (kostendelersnorm) naar artikel 23 Participatiewet (normen bij verblijf in een inrichting).*

*Vanwege het praktische gegeven dat opnames in inrichting van (zeer) korte duur kunnen zijn en er, met name in het geval van opname in psychiatrische inrichting, sprake kan zijn van herhaalde (korte) opnames kort achter elkaar, is het - mede gelet op de administratieve last - niet wenselijk om de norm (telkens) meteen om te zetten. Dit is eens te meer het geval als het wegvallen van belangrijke bestaanskosten voor belanghebbende niet of slechts in beperkte mate aan de orde is.*

*Bovendien zou in voorkomende gevallen ook steeds bijzondere bijstandsverlening aan de orde kunnen zijn voor de doorlopende vaste lasten.*

*Wanneer vooraf vaststaat dat de opname van de belanghebbende in een inrichting korter dan 2 maanden zal duren, wordt de bijstandsnorm daarom gehandhaafd. De bijstandsnorm wordt ook gehandhaafd wanneer vooraf vaststaat dat de belanghebbende die in een inrichting verblijft een of meerdere dagen per week thuis verblijft. De toelichting bij artikel 23 Participatiewet motiveert de lagere bijstandsnormen bij verblijf in een inrichting met de mededeling dat personen die ter verpleging of verzorging in een inrichting verblijven, niet geconfronteerd worden met een aantal belangrijke bestaanskosten. In voeding, huisvesting, verwarming, onderhoud en dergelijke wordt voorzien door de inrichting. De daaraan verbonden kosten zijn begrepen in de verpleeg- of verzorgingsprijs, die over het algemeen uit andere hoofde wordt vergoed (zie TK 2002-2003, 28 870, nr. 3, p. 51). In situaties waarin de genoemde bestaanskosten niet of slechts in beperkte mate wegvallen door het verblijf in een inrichting, is de motivering voor de toepassing van artikel 23 Participatiewet niet langer meer aan de orde en daarmee de strikte toepassing van artikel 23 Participatiewet niet opportuun.*

### **Bijzondere bijstand voor vaste lasten tijdens verblijf in inrichting**

1. Indien er een noodzaak bestaat tot het aanhouden van de eigen woonruimte tijdens verblijf in een inrichting wordt, vanaf het moment dat de bijstandsnorm of de kostendelersnorm wordt gewijzigd in de norm voor verblijf in een inrichting, voor de doorlopende vaste lasten bijzondere bijstand verleend.
2. De volgende kosten komen voor vergoeding in aanmerking:
  - de niet door huurtoeslag gedekte woonkosten;
  - het vastrecht en verbruikskosten van nutsvoorzieningen;
  - verzekeringen.
3. De noodzaak voor het aanhouden van een de eigen woonruimte eindigt, indien de belanghebbende langer dan een half jaar vanaf de opname zijn hoofdverblijf in een inrichting heeft.

#### **Toelichting**

*Met de leveranciers van gas, licht en water moet worden overlegd teneinde het maandelijks bedrag te verlagen gedurende het verblijf in de inrichting (immers dan wordt er bijna geen gas, water en licht gebruikt).*

*De noodzaak voor het aanhouden van de eigen woonruimte is niet oneindig. Het aanhouden van de eigen woonruimte is in principe tot gedurende een half jaar vanaf de opname noodzakelijk. Verstrekking gedurende een langere periode is slechts mogelijk indien er een reëel uitzicht bestaat op spoedige terugkeer in de woning. Indien, o.a. gezien de duur van de opname, het opslaan van de inboedel de voorkeur verdient, dan kan bijzondere bijstand worden verleend voor de opslagkosten.*

## Verkorte aanvraagprocedure na korte onderbreking bijstand

Wanneer de belanghebbende zich, binnen 30 dagen na beëindiging dan wel intrekking van het recht op bijstandsuitkering, opnieuw meldt om een bijstandsuitkering aan te vragen, wordt de verkorte aanvraagprocedure toegepast, tenzij de eerdere beëindiging dan wel intrekking van bijstandsuitkering aan belanghebbende is aan te rekenen.

### *Toelichting*

*De situatie waarin een belanghebbende na een korte onderbreking zich opnieuw meldt voor een aanvraag is veelal een gevolg van kortstondig werk of een inkomen dat afwisselend boven en onder bijstandsnorm uitkomt. Als het inkomen gedurende die onderbreking niet heel veel hoger is dan de bijstandsnorm, is het niet aannemelijk dat de financiële omstandigheden van belanghebbende daardoor gewijzigd zijn.*

*In die gevallen waarbij sprake is van niet-verwijtbare beëindigingen/intrekkingen en er ontstaat binnen 30 dagen na de beëindiging/intrekking opnieuw recht op bijstand dan wordt een verkorte aanvraagprocedure toegepast.*

*Het hanteren van een verkorte aanvraagprocedure laat onverlet, dat belanghebbende verplicht is om eventuele wijzigingen zelf te melden, en dat het college bij twijfel alsnog bewijsmiddelen kan verlangen.*

## Moment vermogensvaststelling bij echtscheiding/verlating

1. Het vermogen wordt vastgesteld bij aanvang van de bijstandsverlening, tenzij de belanghebbende verwickeld is in een echtscheidingsprocedure of er is sprake van een verlating, waardoor nog geen boedelscheiding heeft plaatsgevonden.
2. Wanneer het vermogen bij aanvang van de bijstand niet kan worden vastgesteld omdat nog geen boedelscheiding heeft plaatsgevonden, wordt het vermogen bij aanvang van de bijstand voorlopig vastgesteld.
3. Voor zover het voorlopig vastgesteld vermogen meer bedraagt dan de vermogensvrijlating als bedoeld in artikel 34, tweede lid onder d en derde lid van de Participatiewet, wordt de bijstandsuitkering in de vorm van een geldlening toegekend.
4. Nadat de boedelscheiding heeft plaatsgevonden, wordt het vermogen vanaf de aanvang van de bijstandsverlening definitief vastgesteld.

### *Toelichting*

*Indien ten tijde van de ingangsdatum van de uitkering er nog geen boedelscheiding heeft plaatsgevonden, wordt het vermogen voorlopig vastgesteld. In de beschikking dient te worden opgenomen dat het vermogen voorlopig wordt vastgesteld in afwachting van de boedelscheiding en dat betrokkene de gemeente op de hoogte dient te stellen wanneer de boedelscheiding heeft plaatsgevonden. Tevens wordt in de beschikking opgenomen dat bij overschrijding van de toepasselijke vermogensgrens de teveel betaalde bijstand zal worden teruggevorderd o.g.v. art. 58 lid 1, onder f, sub 1 Participatiewet.*

*Wanneer het voorlopig vastgesteld vermogen meer bedraagt dan de toepasselijke vermogensgrens wordt de bijstandsuitkering op grond van artikel 48 lid 2 onder a Participatiewet in de vorm van een geldlening toegekend.*

*Nadat de boedelscheiding heeft plaatsgevonden, wordt het vermogen vanaf de aanvang van de bijstandsverlening definitief vastgesteld. Over de definitieve vaststelling van het vermogen wordt een beschikking verzonden.*

### Vaststelling vermogen bij wijziging leefvorm

Het bij aanvang van de bijstandsverlening vastgesteld vermogen wordt bij wijziging van de leefvorm opnieuw vastgesteld.

#### *Toelichting*

*Bij wijziging van de leefvorm vindt tevens aanpassing van de bijstandsnorm plaats. Het is daarom logisch het vermogen (bezittingen minus schulden) opnieuw te toetsen aan de vermogensgrens. De hoogte van de vermogensgrens is gelijk aan de actuele vermogensgrens die geldt voor de nieuwe leefvorm van de belanghebbende (alleenstaande, alleenstaande ouder of gehuwden).*

*Bij het opnieuw vaststellen van het vermogen dient in ieder geval rekening te worden gehouden dat het deel van het vermogen dat is ontstaan tijdens de bijstandsperiode door ontvangen rente en besparingen, gelet op de vrijlatingsbepalingen, buiten beschouwing dient te blijven. Daarnaast wordt geen rekening gehouden met leefgeld, aangezien dit slechts bij aanvang van de bijstand aan de orde is.*

*Bij alleenstaande ouders die alleenstaanden worden is het onder omstandigheden aanvaardbaar dat een deel van het vermogen wordt overgedragen aan de (niet meer ten laste komende) kinderen waardoor het vermogen van de bijstandsgerechtigde alleenstaande lager wordt. Dit geldt zeker indien bij de oorspronkelijke vermogensvaststelling rekening is gehouden met vermogensbestanddelen van ten laste komende kinderen. De systematiek van de Participatiewet schrijft dit immers voor als de kinderen tot het gezin behoren. Zodra de betreffende kinderen de leeftijd van 18 jaar bereiken (en dus, op grond van de Participatiewet, niet langer tot het gezin van de belanghebbende behoren) mag bij de vermogensvaststelling van de ouder niet langer rekening wordt gehouden met de vermogensbestanddelen van die kinderen.*

### Uitvaartkosten

1. De nabestaande van de overledene kan in aanmerking komen voor bijstand voor de noodzakelijke uitvaartkosten voor zover deze kosten niet uit een voorliggende voorziening kunnen worden voldaan en de nabestaande niet over toereikende middelen beschikt om (zijn aandeel in) de uitvaartkosten te voldoen.
2. Bij de verlening van bijzondere bijstand voor uitvaartkosten wordt uitgegaan van een begrafenis of crematie die zo goedkoop mogelijk is, maar wel aanvaardbaar.
3. Als noodzakelijke kosten kunnen in het algemeen aangemerkt worden:
  - a. de akte van overlijden;
  - b. basistarief uitvaartverzorging;
  - c. het kisten van de overledene;
  - d. overbrengen van overledenen naar rouwcentrum of woonhuis;
  - e. opbaren (in rouwcentrum of thuis) van overledene;
  - f. de laatste verzorging van overledene;

- g. de rouwauto;
  - h. de kosten van de algemene graf;
  - i. de kosten van het crematorium (crematie, dienst in aula, condoleanceruimte);
  - j. as verstrooien bij crematorium of as bewaren in nis in crematorium
4. Bij de bepaling van de hoogte van de bijzondere bijstand voor de uitvaartkosten genoemd in het derde lid gelden de bedragen van het NIBUD als richtprijzen.
  5. Voor zover de totale uitvaartkosten het bedrag van € 2.500,00 niet te boven gaan, verleend het college, in afwijking van het derde en vierde lid, bijzondere bijstand voor de totale kosten.
  6. Kosten van en in verband met uitvaarten in het buitenland komen niet voor bijstandverlening in aanmerking (territorialiteitsbeginsel).

#### *Toelichting*

*De kosten van een uitvaart worden niet geacht te behoren tot de noodzakelijke kosten van de overledene zelf, maar behoren tot de passiva van de nalatenschap. Deze kosten komen voor rekening van de erfgenamen, die ieder voor zich en op persoonlijke titel bijzondere bijstand kunnen aanvragen, voor zover hun erfdeel niet toereikend is en het hen aan middelen ontbreekt om hun aandeel in deze kosten te voldoen.*

*Nabestaanden zijn de erfgenamen volgens het Burgerlijk recht (artikelen 392-396 van Boek I van het Burgerlijk Wetboek), of zoals genoemd in het testament, mits zij hun erfdeel niet verworpen hebben. Bij afwezigheid van erfgenamen kan een beroep op de Wet op de Lijkbezorging worden gedaan (Stadswinkel).*

*Er bestaat geen recht op bijzondere bijstand als en voor zover een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening (artikel 15 lid 1 Participatiewet). Denk in dit geval bijvoorbeeld aan:*

- *uitvaart-, levens- of ongevallenverzekering;*
- *lidmaatschap van een begrafenis- of crematievereniging;*
- *nalatenschap*
- *overlijdensuitkeringen van werknemersverzekeringen*
- *spaargelden alsmede eigen vermogen van de overledene.*

*Op deze voor bijstand in aanmerking komende kosten worden de eventueel aanwezige voorliggende voorziening en de eventueel aanwezige draagkracht in mindering gebracht.*

*De bijzondere bijstand voor uitvaartkosten wordt in beginsel om niet verleend. In beginsel wordt alleen bijzondere bijstand verleend voor de noodzakelijke uitvaartkosten. In het derde lid is een opsomming gegeven van welke kosten noodzakelijke worden geacht.*

*Van het derde lid kan worden afgeweken, wanneer de totale kosten (het factuurbedrag) minder bedraagt dan € 2.500,00. In dat geval kan voor het gehele bedrag bijzondere bijstand worden verleend.*



## Woonkosten worden door een ander voldaan/ontbreken woonkosten

1. Het college verlaagt de norm, bedoeld in artikel 21 van de Participatiewet met 20% van de gehuwdennorm voor zover:
  - a. de belanghebbende geen woonlasten heeft; of
  - b. de woonlasten door een ander dan de belanghebbende worden voldaan.
2. Onder woonlasten als bedoeld in het eerste lid wordt verstaan: de kosten van de woninghuur of hypotheeklasten, waaronder begrepen rente en aflossing van de hypotheeklening, die verbonden is aan de door belanghebbende bewoonde woning.

### *Toelichting*

*Artikel 27 Participatiewet geeft het college de mogelijkheid de norm te verlagen voor zover een belanghebbende lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan heeft als gevolg van zijn woonsituatie. Het gaat in deze beleidsregel om de norm zoals bedoeld in artikel 21 Participatiewet. Dit betekent dat een verlaging wegens de woonsituatie niet aan de orde is als de kostendelersnorm van toepassing is. Ook de jongerennorm (artikel 20 Participatiewet) is hierbij buiten beschouwing gelaten, omdat verlaging van deze norm tot onbillijkheden leidt.*

## Beleidsregels ontheffing arbeidsplicht

1. Van dringende redenen als bedoeld in artikel 9, tweede lid, van de Participatiewet is sprake indien een of meerdere acute en/of verslechterende klachten en beperkingen bij belanghebbende de inschakeling in het arbeidsproces onmogelijk maken.
2. De ontheffing, als bedoeld in artikel 9, tweede lid, van de Participatiewet, wordt verleend voor de duur van de beperkende omstandigheden, met een maximale duur van 12 maanden. De maximale duur wordt (telkens) verdubbeld wanneer de belanghebbende na de ontheffingsperiode naar het oordeel van het college nog steeds geen arbeid kan verrichten.
3. Ontheffing van de arbeidsplicht op grond van intensieve psychische zorg en/of verslavingszorg is slechts mogelijk voor zover uit een advies van een deskundige blijkt dat dit noodzakelijk is.
4. Ontheffing van de arbeidsplicht op grond van intensieve psychische zorg en/of verslavingszorg wordt verleend voor maximaal de periode zoals aangegeven in het advies van de deskundige. Verlenging van deze periode is slechts mogelijk zover uit een advies van een deskundige blijkt dat dit noodzakelijk is.
5. Het college kan besluiten een eerder verleende ontheffing in te trekken indien de gronden, waarop de ontheffing is verleend, wijzigen of zijn vervallen.

### *Toelichting*

*Met de komst van de Participatiewet is het niet langer mogelijk ontheffing te verlenen van de re-integratieplicht. Nog slechts op grond van dringende redenen kan tijdelijk ontheffing worden verleend van de arbeidsplicht. Het is dus ook louter (ontheffing van) de arbeidsplicht waarop deze beleidsregel betrekking heeft. De begrippen "dringende redenen" en "tijdelijk" in het tweede lid van artikel 9 van de Participatiewet bieden het college enige beleidsvrijheid.*

*Het is de bedoeling dat het college kritisch is bij de boordeling of een belanghebbende al dat niet in aanmerking komt voor ontheffing van de arbeidsplicht. Minder acute medische*

*belemmeringen mogen als zodanig in de meeste gevallen geen aanleiding zijn voor een ontheffing. Eventuele aanwezige belemmeringen om deelname aan arbeid te realiseren kunnen worden weggenomen door het aanbieden van individueel toegesneden voorzieningen. Om een juiste individuele beoordeling te garanderen, verdient het aanbeveling zo veel mogelijk gebruik te maken van de vastgestelde indicaties en adviezen van deskundigen. Onder een deskundige wordt in dit kader een medisch specialist, professionele hulpverlener of een door het college aangewezen medisch adviseur verstaan.*

*Het verlenen van een ontheffing is uiteindelijk maatwerk en afhankelijk van individuele omstandigheden.*

*De belanghebbende die ontheffing wordt verleend kan verplicht worden om zich, conform artikel 55 Participatiewet en op advies van een arts, te onderwerpen aan een noodzakelijke behandeling van medische aard.*

### Bijstand en het vervullen van alternatieve straffen

Het verrichten van onbetaalde arbeid als alternatieve straf kan niet leiden tot een (gedeeltelijke) ontheffing van de arbeidsplicht, tenzij:

- a. de belanghebbende vanwege het vervullen van zijn alternatieve straf niet beschikbaar is voor de arbeidsmarkt en hij absoluut geen mogelijkheden heeft om in zijn bestaan te voorzien;
- b. het nog niet vervuld zijn van de taakstraf reële inschakeling in de arbeid onmogelijk maakt.

#### *Toelichting*

*Op grond van artikel 9 lid 1 Participatiewet is elke belanghebbende onder meer verplicht algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen, te aanvaarden en te behouden. Indien daartoe een dringende reden is kan het college op grond van artikel 9 lid 2 Participatiewet belanghebbende tijdelijk ontheffen van de verplichtingen op grond van artikel 9 lid 1 onderdelen a en c Participatiewet.*

*Ten aanzien van het vervullen van een alternatieve straf zal een dringende reden in de zin van artikel 9 lid 2 Participatiewet in de praktijk eigenlijk in maar twee situaties voorkomen:*

- *In het geval belanghebbende vanwege het vervullen van zijn alternatieve straf niet beschikbaar is voor de arbeidsmarkt en hij absoluut geen mogelijkheden heeft om in zijn bestaan te voorzien.*
- *En in het geval het nog niet vervuld zijn van de taakstraf reële inschakeling in de arbeid onmogelijk maakt.*

### Waarschuwing i.p.v. bestuurlijke boete

1. Het college maakt altijd gebruik van de bevoegdheid tot het geven van een schriftelijke waarschuwing als bedoeld in artikel 18a, vierde lid van de Participatiewet.

2. In afwijking van het bepaalde in artikel 2 lid 11 Boetebesluit Socialezekerheidswetten legt het college een bestuurlijke boete op van € 25,00 wanneer een overtreding van de inlichtingenverplichting niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag en de belanghebbende de laatste twee jaar reeds een waarschuwing is gegeven.

#### *Toelichting*

*Artikel 18a lid 4 bepaalt dat in bepaalde situaties kan worden afgezien van het opleggen van een bestuurlijke boete en kan worden volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing. Dit artikellid verwijst naar situaties die bij algemene maatregel van bestuur worden bepaald. Deze situaties zijn beschreven in het Boetebesluit sociale zekerheidswetten. In artikel 2aa van dit besluit zijn de volgende situaties benoemd, waarvoor een waarschuwing kan worden gegeven:*

- a. Bij een gering benadelingsbedrag of het ontbreken van een benadelingsbedrag;*
- b. in geval van zelfmelders.*

*Als sprake is van het ontbreken of een gering benadelingsbedrag (maximaal € 150,00) kan het bestuursorgaan een waarschuwing geven (mits er de laatste twee jaar geen waarschuwing is gegeven).*

*Van een 'zelfmelding' is sprake in de situatie waarin betrokkene onjuiste of onvolledige inlichtingen heeft verstrekt of te laat heeft verstrekt, maar binnen een redelijke termijn die niet langer is dan 60 dagen zelf wijzigingen in de omstandigheden meldt en waarbij het bestuursorgaan de overtreding nog niet heeft vastgesteld.*

*In het elfde lid van artikel 2 van het Boetebesluit Socialezekerheidswetten is geregeld dat wanneer een overtreding van de inlichtingenverplichting niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, dan een boete wordt opgelegd van in beginsel € 150, tenzij een afwijkend bedrag noodzakelijk is voor de vaststelling van een evenredige boete. Dit afwijkende bedrag kan zowel lager als hoger zijn dan het standaardbedrag en is mede afhankelijk van de mate van verwijtbaarheid en de overige omstandigheden van het geval.*

*Wanneer in bovengenoemde situatie een boete wordt opgelegd van € 150,00, schept dit rechtsongelijkheid t.o.v. de belanghebbende die de inlichtingenplicht heeft geschonden, waarbij sprake is van een gering (tot € 150,00) benadelingsbedrag. Daarom is in het tweede lid bepaald dat in afwijking van het boetebesluit bij schending inlichtingenplicht een boete wordt opgelegd van € 25,00, wanneer er geen sprake is van een benadelingsbedrag en de belanghebbende eerder al een waarschuwing is gegeven.*

#### Stookkosten

1. Het verlenen van bijzondere bijstand voor stook- of verwarmingskosten is slechts mogelijk indien de medische noodzaak voor deze extra kosten is vastgesteld door een deskundige.
2. De hoogte van de bijzondere bijstand voor extra stook- of verwarmingskosten is gelijk aan de norm zoals opgenomen in de geïndexeerde GMD-lijst.

#### *Toelichting*

*Er bestaat geen recht op bijzondere bijstand als een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening (artikel 15 lid 1 Participatiewet). Voor stookkosten ofwel meer dan normale verwarmingskosten zijn geen voorliggende voorzieningen.*

*Tot de algemeen voorkomende noodzakelijke kosten van het bestaan behoren ook de stookkosten. Aangezien de algemene bijstand dan wel een inkomen op bijstandsniveau voorziet in deze kosten kan er in beginsel geen bijstand worden verleend voor deze kosten.*

*Alleen indien er sprake is van uit bijzondere omstandigheden noodzakelijke kosten van het bestaan in het individuele geval kan er aanleiding zijn bijzondere bijstand te verlenen voor deze extra kosten. Hiervan is in ieder geval sprake indien er een medische noodzaak is voor het maken van deze kosten. De medische noodzaak van de meerkosten kan worden vastgesteld door een medisch specialist of (bij twijfel) een onafhankelijke medische adviseur. In de adviesaanvraag wordt aangegeven dat het extra stook- of verwarmingskosten betreft en de naam van de behandelend specialist.*

*De hoogte van de bijzondere bijstand is gelijk aan de norm zoals opgenomen in de geïndexeerde GMD-lijst.*

### Bewassing en kledingslijtage

1. Het verlenen van bijzondere bijstand voor bewassing en kledingslijtage is slechts mogelijk indien de medische noodzaak voor deze extra kosten is vastgesteld door een deskundige.
2. De hoogte van de bijzondere bijstand voor extra kosten voor bewassing en kledingslijtage is gelijk aan de norm zoals opgenomen in de geïndexeerde GMD-lijst.

#### *Toelichting*

*Een ziekte of handicap kan leiden tot hogere uitgaven voor wassen of vervangen van kleding en beddengoed dan gebruikelijk is. Dat kan worden veroorzaakt door bijvoorbeeld ongewoon vochtverlies of slijtage door protheses. Ook kan iemand in een relatief korte periode zo sterk afvallen of aankomen, dat een nieuwe garderobe nodig is.*

*Voor de kosten van bewassing en ten gevolge van slijtage zijn geen specifieke (landelijke) voorzieningen. Ter voorkoming van extra bewassing bestaat op grond van de Regeling zorgverzekering wel recht op incontinentie-absorptiemiddelen.*

*Omdat bewassing en kleding behoort tot de algemene kosten van het bestaan waarin een inkomen op bijstandsniveau voorziet zullen alleen de meerkosten voor bijstandsverlening in aanmerking behoren te komen.*

*Alleen indien er sprake is van uit bijzondere omstandigheden noodzakelijke kosten van het bestaan in het individuele geval kan er aanleiding zijn bijzondere bijstand te verlenen voor deze extra kosten. Hiervan is in ieder geval sprake indien er een medische noodzaak is voor het maken van deze kosten. De medische noodzaak van de meerkosten kan worden vastgesteld door een medisch specialist of (bij twijfel) door een onafhankelijke medisch adviseur. In de adviesaanvraag*

*wordt aangegeven dat het extra stook- of verwarmingskosten betreft en de naam van de behandelend specialist.*

*De hoogte van de bijzondere bijstand is gelijk aan de norm zoals opgenomen in de geïndexeerde GMD-lijst.*

### Duurzame gebruiksgoederen en overige inrichtingskosten

1. Bijzondere bijstand voor de kosten van noodzakelijke duurzame gebruiksgoederen wordt verleend in de vorm van een geldlening.
2. Bij de verlening van bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksgoederen, zijnde een koelkast, een kooktoestel, een wasmachine of matras(sen), en stoffering van de woning hanteert het college de richtprijzen uit de NIBUD-Prijzengids, tenzij de daadwerkelijke kosten lager zijn dan deze richtprijzen.
3. Bij de verlening van bijzondere bijstand voor overige duurzame gebruiksgoederen hanteert het college 50% van de richtprijzen uit de NIBUD-Prijzengids, tenzij de daadwerkelijke kosten lager zijn dan 50% van deze richtprijzen.
4. Bij de verlening van bijzondere bijstand voor een volledige kamerinrichting hanteert het college het bedrag van maximaal € 750,00.
5. Bij de verlening van bijzondere bijstand voor een volledige woninginrichting hanteert het college het bedrag van maximaal € 3.000,00 voor een alleenstaande en een alleenstaande ouder en maximaal € 4.000,00 voor gehuwden, waarbij het bedrag voor een alleenstaande ouder en gehuwden wordt verhoogd met € 300,00 per ten laste komend kind.

#### *Toelichting*

*De bijstandsuitkering of een inkomen uit andere bron voorziet in zowel de periodieke als in de incidentele bestaanskosten waarvoor kan worden gereserveerd. Dit houdt in dat de aanschaffing van algemeen noodzakelijke duurzame gebruiksgoederen - zoals vernieuwing van huisraad - uit eigen middelen moet worden betaald.*

*De kosten voor een verhuizing en woninginrichting komen niet voor bijstandsverlening in aanmerking.*

*Het college hanteert als uitgangspunt dat iedereen van 18 jaar en ouder recht heeft op zelfstandige huisvesting, maar dat personen die zich voor het eerst zelfstandig huisvesten daarvoor moeten reserveren. Wanneer iemand nog niet voldoende heeft gereserveerd, moet hij het zelfstandig wonen uitstellen. Wanneer sprake is van bijzondere omstandigheden - medische noodzaak of sociale noodzaak voor de nieuwe huisvesting - is verstrekking van bijzondere bijstand voor nieuwe huisvesting mogelijk. Maar als belanghebbende heeft nagelaten te reserveren, wordt ook dan geen bijzondere bijstand verstrekt. De aanvraag kan dan worden afgewezen op de grond dat er geen sprake is van uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan (artikel 35 lid 1 Participatiewet).*

*De wens om te verhuizen is geen bijzondere omstandigheid. Verhuizingen zijn voorzienbaar (denk aan inschrijving bij woningbouwvereniging) en voor de kosten die met een verhuizing en inrichting samenhangen zal dan ook vooraf gereserveerd moeten worden.*

*De individuele inkomenstoelag kan voor 12 maanden worden gereserveerd en worden aangewend voor de kosten van duurzame gebruiksgoederen.*

*Alleen in bijzondere situaties, waar er sprake is van bijzondere medische of sociale redenen die een plotselinge verhuizing noodzakelijk maken, terwijl er geen beroep op een voorliggende voorziening mogelijk is, kan er bijstand voor deze kosten worden verstrekt. Belanghebbende dient waar mogelijk met schriftelijk bewijs aan te tonen dat deze kosten noodzakelijk zijn. Als bewijsstukken gelden bijvoorbeeld: proces-verbaal van bijvoorbeeld burenruzie, echtscheidingsdocumenten, verklaring van een huisarts etc.*

*Voor een tegemoetkoming in de verhuis- en inrichtingskosten op medische of psychosociale gronden is de Wmo 2015 aan te merken als een voorliggende voorziening als bedoeld in artikel 5 onder e Participatiewet.*

*In gemeente Lelystad hoeft niet in eerste instantie een beroep te worden gedaan op de Kredietbank. De leenbijstand kan direct worden verstrekt.*

*De kosten voor de aanschaf van een computer of laptop met internetverbinding zijn niet noodzakelijk om sociale contacten te onderhouden en te communiceren met bedrijven, instellingen en de overheid, indien een belanghebbende zonder noemenswaardige beperkingen gebruik kan maken van computer- en internetfaciliteiten van openbare instellingen en commerciële organisaties en op een andere wijze (per post, per telefoon en beschikbare nieuwsbronnen bij de bibliotheek) sociale en zakelijke contacten kan onderhouden. Dat aan het gebruik van deze alternatieven mogelijk enige kosten zijn verbonden, maakt op zichzelf niet dat de aanschaf van een computer of laptop noodzakelijk is.*

*Voor zover de aanvraag om bijzondere bijstand strekt tot bekostiging van een computer of laptop ten behoeve van een kind in verband met onderwijs, moet de WTOS worden aangemerkt als een voorliggende voorziening.*

*Bij een aanvraag voor inrichtingskosten kan een huisbezoek worden afgelegd, om de noodzaak van de kosten waarvoor bijzondere bijstand wordt aangevraagd vast te stellen. Tevens dient door de belanghebbende een overzicht van aan te schaffen goederen worden overgelegd bij de aanvraag, voorzien van een totaalbedrag.*

*Artikel 51 lid 1 Participatiewet bepaalt dat bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksgoederen verstrekt kan worden in de vorm van een geldlening, borgtocht of als een bedrag om niet. Uit het duurzame karakter van deze gebruiksgoederen is gekozen voor verstrekking in de vorm van een lening. Voor de kosten van stoffering (verf en behang) moet de bijstand op grond van artikel 48 lid 1 Participatiewet à fonds perdu worden verstrekt.*

*De bijzondere bijstand in de vorm van een geldlening wordt, in verband met de WSNP, verstrekt met een uitgestelde aflossing. Bij beëindiging van de WSNP wordt een besluit genomen, waarin moet worden beoordeeld of de belanghebbende de geldlening terug moet betalen of dat deze omgezet wordt in bijstand om niet (schone lei).*

*Bij de verlening van bijzondere bijstand (à fonds perdu) voor de kosten van woninginrichting moet rekening worden gehouden met het navolgende:*

- a. *telkens wanneer de intentie bestaat bijzondere bijstand te verlenen aan een belanghebbende voor wie de WSNP van toepassing is, moet voor die bijstandsverlening (en de hoogte van het te verstrekken bedrag) toestemming zijn verkregen van de bewindvoerder. De bewindvoerder heeft immers op zijn beurt de toestemming van de rechter-commissaris nodig om het geld buiten de boedel te houden en dus te mogen besteden aan de verhuizing of woninginrichting;*
- b. *de toestemming van de bewindvoerder is ook nodig voor bedragen tot € 1.500,00.*

*Telkens zal in iedere individuele zaak aan de bewindvoerder moeten worden aangegeven welke concrete aanschaffingen noodzakelijk zijn. Een vast bedrag verstrekken (van bijvoorbeeld € 1.500,00) is niet toegestaan want de rechtbank ziet een "vast bedrag" dat een schuldenaar ontvangt als "een bate die in beginsel in de boedel valt".*

#### Richtprijzen

*Bij de vaststelling van de bijzondere bijstand voor woninginrichting (en voor andere van toepassing zijnde kosten) voor een koelkast, kooktoestel, wasmachine, matras(sen) en stoffering (verf, behang en vloerbedekking) worden de prijzen in de Prijzengids van het NIBUD (zie: Inventarislijst NIBUD) als uitgangspunt gebruikt. Voor overige woninginrichting wordt 50% van de NIBUD prijzen als uitgangspunt gebruikt, vanuit de overweging dat deze goederen ook tweedehands kunnen worden aangeschaft. Daarnaast hanteert het college vaste maximale bedragen voor kamerinrichting en volledige woninginrichting. Voor alle prijzen geldt dat de te verstrekken bijzondere bijstand niet meer bedraagt dan de in deze beleidsregel genoemde bedragen, maar kunnen minder bedragen wanneer de daadwerkelijke kosten lager zijn dan de genoemde prijzen.*

#### Hoogte bijzondere bijstand 18 t/m 20-jarigen niet in inrichting

1. Een belanghebbende van 18, 19 of 20 jaar kan redelijkerwijs zijn onderhoudsrecht jegens zijn ouders in ieder geval niet te gelde maken wanneer:
  - a. beide ouders zijn overleden, of
  - b. de belanghebbende in het kader van de Jeugdwet buiten het gezinsverband van zijn ouder(s) is geplaatst, of
  - c. het op individuele gronden niet verantwoord is dat de belanghebbende bij zijn ouders woont of zijn onderhoudsplicht jegens zijn ouders te gelde maakt.
2. Aan een noodzakelijk uitwonende belanghebbende van 18, 19 of 20 jaar kan aanvullend op de bijstandsnorm bedoeld in artikel 20 van de Participatiewet bijzondere bijstand worden verleend tot maximaal de bijstandsnorm bedoeld in artikel 21 van de Participatiewet.

#### Toelichting

*Personen jonger dan 18 jaar zijn in de gezinsbijstand begrepen; hun noodzakelijke bestaanskosten worden gerekend tot de bestaanskosten van de ouder of de ouders die ten aanzien van die persoon onderhoudsplichtig zijn. Personen tot 18 jaar kunnen derhalve bij de*

*verlening van bijstand niet worden aangemerkt als zelfstandig rechtssubject. Thuis inwonende jongeren van 18 t/m 20 jaar hebben geen recht op bijzondere bijstand als aanvulling op het inkomen.*

*Personen van 18 t/m 20 jaar voor wie de lage norm (artikel 20 Participatiewet) onvoldoende is om in de noodzakelijke kosten van het bestaan te kunnen voorzien, zullen een beroep moeten doen op hun ouders. Ten aanzien van kinderen van 18 t/m 20 jaar zijn ouders verplicht te voorzien in de kosten van levensonderhoud en studie (artikel 1:395a BW). De hoogte van de bijstand is op deze onderhoudsplicht afgestemd.*

*Er kan echter niet zonder meer van worden uitgegaan dat de jongeren altijd voor hun bestaanskosten volledig een beroep op de ouders kunnen doen. In het eerste lid worden situaties benoemd waarin in ieder geval kan worden gesteld dat de jongere geen beroep kan doen op zijn ouders voor zijn onderhoudsplicht. Voor zover dit beroep niet mogelijk is, wordt voorzien in een recht op bijzondere bijstand (artikel 12 Participatiewet) tot maximaal de norm voor een 21-jarige tot aan de pensioengerechtigde leeftijd (artikel 21 Participatiewet). De uiteindelijke hoogte van de bijstand zal afgestemd moeten worden op de individuele omstandigheden van de belanghebbende van 18, 19 of 20 jaar omdat het hier verlening van bijzondere bijstand betreft. Het college zal derhalve altijd onderzoek moeten doen naar de hoogte van de noodzakelijke kosten van het bestaan.*

### Hoogte bijzondere bijstand 18 t/m 20-jarigen in inrichting

Aan een belanghebbende van 18, 19 of 20 jaar die in een inrichting verblijft, kan voor de daadwerkelijke kosten bijzondere bijstand worden verleend tot maximaal de bijstandsnorm bedoeld in artikel 23 van de Participatiewet, indien hij redelijkerwijs zijn onderhoudsrecht jegens zijn ouders niet te gelde kan maken.

#### Toelichting

*Nog meer dan bij de andere 18, 19 en 20 jarigen zal de te verlenen bijstand afhangen van de persoonlijke omstandigheden. Bij personen in deze leeftijdscategorie wordt van de ouders over het algemeen een bijdrage gevraagd in de kosten van het verblijf in de inrichting. De bijstand die, rekening houdend met deze onderhoudsplicht, aan de jongere moet worden verleend, zal in voorkomende gevallen minder bedragen dan het voorgestelde landelijke normbedrag voor zak- en kleedgeld.*

*De persoonlijke toelage in de vorm van bijzondere bijstand voor 18- t/m 20-jarigen (artikel 13 lid 2 onder a Participatiewet: geen recht op algemene bijstand heeft degene van 18, 19 of 20 jaar die in een inrichting verblijft) is afhankelijk van de in de betrokken inrichting noodzakelijke persoonlijke uitgaven en bedraagt ten hoogste de norm voor een in een inrichting verblijvende zoals vermeld in artikel 23 Participatiewet. De bijstand wordt slechts verleend indien redelijkerwijs geen beroep kan worden gedaan op de onderhoudsplichtige.*

### Eerste maand huur en administratiekosten

Bijzondere bijstand voor eerste maand huur en administratiekosten wordt verleend in de vorm van een geldlening.

#### Toelichting



*De kosten van eerste huur en administratiekosten horen tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Deze kunnen worden voldaan uit een inkomen ter hoogte van de bijstandsnorm, door middel van reservering dan wel gespreide betaling achteraf. Dit betekent dat er in principe geen bijstandsverlening mogelijk is voor deze kosten. Voor de kosten van de 1e maand huur en administratiekosten kan bijzondere bijstand worden verstrekt, wanneer de verhuizing sociaal of medisch noodzakelijk is en wanneer sprake is van bijzondere omstandigheden waardoor voor deze kosten niet kon worden gereserveerd.*

*In artikel 48 tweede lid onder a Participatiewet is bepaald dat bijstand kan worden verleend in de vorm van een geldlening of borgtocht indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de belanghebbende op korte termijn over voldoende middelen zal beschikken om over de betreffende periode in de noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien. Voor de eerste maand huur ontvangt de belanghebbende over de betreffende periode achteraf bijstandsuitkering. Om die reden wordt de bijzondere bijstand in de vorm van een geldlening verstrekt.*

## Dieetkosten

1. Het verlenen van bijzondere bijstand voor extra kosten die een belanghebbende heeft aan voeding vanwege zijn dieet is slechts mogelijk indien de medische noodzaak voor het maken van deze extra kosten is vastgesteld door een deskundige.
2. Bij de verlening van bijzondere bijstand voor de extra kosten die een belanghebbende heeft aan voeding vanwege zijn dieet, hanteert het college de richtprijzen uit de NIBUD-Prijzengids.

### Toelichting

*Onder dieetkosten worden de meerkosten ten opzichte van de kosten van normale gezonde voeding verstaan, die voortvloeien uit het volgen van een (medisch noodzakelijk) dieet. De medische noodzaak kan worden vastgesteld door een medisch specialist of (bij twijfel) door een onafhankelijke medisch adviseur.*

*Met de term voedingssupplementen worden diverse pillen, tabletten, capsules, druppels en poeders aangeduid die als aanvulling op de dagelijkse voeding bedoeld zijn.*

*Dieetkosten en voedingssupplementen behoren niet tot het zorgpakket van de wettelijke ziektekostenverzekeringen Wlz en Zvw. Dieetkosten worden vergoed o.g.v. de Collectieve aanvullende ziektekostenverzekering (CAZ). Na beoordeling door de zorgverzekeraar kunnen dieetkosten vergoed worden*

*Voor een belanghebbende die om moverende redenen een andere verzekering bij een andere maatschappij heeft en om die reden geen CAZ heeft dient, ter voorkoming van rechtsongelijkheid, een aanvraag om bijzondere bijstand voor Dieetkosten te worden afgehandeld alsof zij gebruik maken van de CAZ (Let goed op de maximumbedragen die gelden volgens de CAZ). De bijzondere bijstand wordt om niet verstrekt.*

*Ook in het geval de belanghebbende, vanwege schulden dan wel vanwege vrijwillige keuze, geen beroep kan doen op de CAZ kan er, bijzondere bijstand verstrekt worden voor de voorzieningen*

die in de CAZ vallen. Voor belanghebbenden die vanwege deze oorzaken niet aanvullend verzekerd zijn, geldt dat zij tekortschieten in het nemen van de eigen verantwoordelijkheid. Dat is een reden om de bijzondere bijstand als lening toe te kennen (artikel 48 lid 2 onder b Participatiewet), onder de voorwaarde dat belanghebbende zich voor het komend jaar alsnog aanvullend verzekert (artikel 55 Participatiewet). Doet hij dit niet dan kan een vervolgaanvraag worden afgewezen.

### **Dieetadvisering**

Dieetadvisering wordt in het algemeen door de zorgverzekering vergoed. Vanuit de aanvullende verzekering wordt voor dieetadvies en voedingsvoorlichting samen een extra bedrag vergoed. Voor de kosten van dieetadvisering is geen bijzondere bijstand mogelijk (artikel 15 Participatiewet).

### Reiskosten bezoek zieke familieleden

1. Het verlenen van bijzondere bijstand voor vervoerskosten in verband met het bezoeken van een ziek familielid is mogelijk voor zover:
  - a. de zieke behoort tot het gezin van de belanghebbende, en;
  - b. de zieke verblijft in een inrichting, en;
  - c. de inrichting buiten de gemeente is gelegen, maar binnen Nederland.
2. Als noodzakelijke vervoer voor het bezoeken van het ziek familielid kan in het algemeen aangemerkt worden:
  - a. maximaal twee maal per week bij kortdurende opname (korter dan 6 maanden);
  - b. maximaal een maal per week bij langdurige opname (langer dan 6 maanden).
3. De hoogte van de bijzondere bijstand is in beginsel gelijk aan goedkoopste vorm van openbaar vervoer voor het betreffende traject. Hiervan kan worden afgeweken indien het reizen met een auto noodzakelijk of goedkoper is. In dat geval bedraagt de bijzondere bijstand € 0,19 per kilometer voor het vervoer van het woonadres van de belanghebbende naar het adres waar het zieke familielid verblijft.

#### *Toelichting*

*Reiskosten voor het bezoeken van een zieke familielid behoren tot kosten die samenhangen met een als gevolg van bijzondere omstandigheden, tijdelijk optredende, extra vervoersbehoefte. Om die reden is het mogelijk om voor deze kosten bijzondere bijstand te verlenen, mits de belanghebbende voldoet aan de regels van bijzondere bijstand. De bijzondere bijstand wordt verleend om niet.*

*De hoogte van de bijzondere bijstand is gelijk aan goedkoopste vorm van openbaar vervoer voor het betreffende traject. Om die reden worden kinderen jonger dan 12 jaar, in voorkomende gevallen, geacht mee te reizen met de ouder.*

*Op grond van individuele omstandigheden kan het noodzakelijk of goedkoper zijn te kiezen voor vervoer per auto. De vergoeding bedraagt dan € 0,19 per kilometer (dit bedrag is de maximale door de Belastingdienst toegestane onbelaste vergoeding voor reiskosten). Voor het bepalen van het aantal gereden kilometers kan gebruik worden gemaakt van de ANWB-routeplanner.*

### Bijstand voor vaste lasten woning gedetineerde

1. Bijzondere bijstand voor het betalen van vaste lasten van de woning tijdens de detentie van belanghebbende is slechts mogelijk voor zover:
  - a. de detentieperiode langer duurt dan 1 maand; en

- b. er sprake is van zeer dringende redenen om de woning aan te houden.
2. De in het eerste lid bedoelde bijzondere bijstand wordt in de vorm van een geldlening verleend voor de periode van maximaal drie maanden.

#### *Toelichting*

*In beginsel zijn gedetineerden uitgesloten van bijstand (artikel 13 lid 1 onderdeel a Participatiewet).*

*Wanneer het wenselijk is dat de gedetineerde tijdens zijn detentie zijn woning aanhoudt, dan zullen de reclassering en de bureaus sociale dienstverlening binnen het gevangeniswezen in overleg met de gedetineerde, de gemeente, de betreffende energieleverancier en de woningverhuurder of hypotheekverstrekker naar oplossingen moeten zoeken voor die situatie. Er zullen dan doorgaans de volgende redenen zijn om de aanvraag voor bijzondere bijstand (gedeeltelijk) af te wijzen:*

- 1. medebewoning van de woning, waarbij de huurverplichting redelijkerwijs overgenomen kan worden (vb. onderhuur);*
- 2. er zijn nog middelen uit inkomen en vermogen (vb. spaargeld);*
- 3. vergoeding heeft geen zin, omdat belanghebbende de woning toch dreigt te verliezen, bijvoorbeeld omdat hij flinke betalingsachterstanden heeft;*
- 4. bij detentie in het buitenland (territorialiteitsbeginsel);*

*Op grond van deze beleidsregel kan echter, uitsluitend voor de doorbetaling van de vaste lasten, bijzondere bijstand aan een belanghebbende worden verstrekt, gedurende een periode van maximaal 3 maanden (ook in de gevallen waarin de duur van de detentie vooralsnog niet duidelijk is). De bijzondere bijstand kan slechts worden verstrekt wanneer er sprake is van zeer dringende redenen ofwel er sprake is van een acute noodsituatie (artikel 16 lid 1 Participatiewet). De dreiging dat een woning niet kan worden aangehouden, kan in het kader van resocialisatie volgens het college zo'n zeer dringende reden zijn.*

*In beginsel dient de bijzondere bijstand te worden verstrekt in de vorm van een lening vanwege het feit dat er in het algemeen sprake is van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid (artikel 48 lid 2 onderdeel b Participatiewet).*

#### [Citeertitel en inwerkingtreding](#)

Deze beleidsregels kunnen worden aangehaald als 'Beleidsregels Participatiewet juni 2018' en treden in werking met ingang van de dag volgend op die van de bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lelystad van 12 juni 2018.

het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,

de burgemeester,

